Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 87 – 99: Saba Zinazorudiwa

Lugha

Saba zinazorudiwa, ni Sura ya Fatiha, kwa vile ina Aya saba na inarudiwa kusomwa katika Swala. Imesemekana kuwa imeitwa saba kwa vile inazianzia Sura saba ndefu za mwanzo katika Qur'an ambazo ni: Al-baqara, Al-imran, An-nisaa, Al-maidah, Al-an'am, Al-a'raf na Yunus (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8); kama ilivyoelezwa katika *Tafsir At-tabari*. Au Al-anfal pamoja na At-tawba; kama ilivyoelezwa katika tafsiri nyingine.

Na hakika tumekupa Aya saba zinaazorudiwa rudiwa na Qur'an Tukufu.

Wametofautiana katika makusudio ya saba zinaazorudiwa. Wafasiri wametaja kauli tano, lakini yenye nguvu zaidi ni ile inayosema kuwa ni Sura ya Fatiha. Kwani ina Aya saba na kwenye swala inarudiwa na imeku- sanya mambo mawili ya Mungu na Ibada.

Usikodolee macho yako yale tuliyowastareheshea makundi mbalim- bali.

Makusudio ya makundi mbalimbali hapa ni makafiri, washirikina na watu wa kitabu. Kwa maneno mengine ni aina zote za makafiri. Maana ni kuwa usiangalie au usishughulike na starehe wanazokuwa nazo makafiri katika washirikina na watu wa kitabu.

Wala usiwahuzunikie.

Mtume (s.a.w.) alikuwa akihuzunika na kuona uchungu sana kutokana na washirikina kukosa kuamini. Ndipo Mola Mtukufu akamwamrisha Mtume, lisimshghulishe hilo wala kumpa majonzi:

فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ {8}

"Basi roho yako isitoke kwa majonzi juu yao; hakika Mwenyezi Mungu anayajua wanayoyafanya." (***35:8***).

Na inamisha bawa lako kwa waumini.

Wanyenyekee waumini, kwani kuwanyenyekea hao ni kumnyenyekea Mwenyezi Mungu. Na kuwafanyia kiburi wahaini waliowafisadi ni jihadi katika njia ya Mwenyezi Mungu:

أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ{54}

"Wanyenyekevu kwa waumini, wenye nguvu juu ya makafiri" Juz. 6: **(*5:54*).**

Na sema: Hakika mimi ni muonyaji niliye dhahiri.

Muhammad (s.a.w.) aliwalingania watu kwa hoja na ubainifu, na bado mwito wake pamoja na hoja na dalili zake ziko mpaka leo na mpaka siku ya mwisho. Kwa hiyo kila mwenye akili anapaswa kuziangalia na kuzichunguza.

Akiziamini atakuwa ameziamini kwa hoja na akizikataa atakuwa ameziakataa kwa hoja. Ama yule mwenye kuzikimbia bila ya kuziangalia basi huyo ana lawama.

Kama tulivyowateremshia waliojigawanya ambao wameipiga pande Qur'an.

Makusudio ya waliojigawanya ni Mayahudi, kwani hao ndio walioigawa Qur'an vipande kwa kuamini baadhi na kupinga baadhi. Wanapinga yale yanayogongana na masilahi yao na maigizo yao na wakaamini yasiyokuwa hayo.

Maana ni kuwa Mwenyezi Mungu ameteremsha Qur'an kwa Muhammad (s.a.w.), kama alivyoiteremsha Tawrat kwa Mayahudi na Injili kwa manaswara ambao waliamini sehemu ya Qur'an na wakaipinga sehemu nyingine. Basi kuna ajabu gani kwa Muhammad kuteremshiwa kitabu kutoka kwa Mola wake ambaye alikwishateremsha vitabu kabla yake?

Naapa kwa Mola wako wataulizwa wote yale waliyokuwa wakiyatenda.

Qur'an hapa imethibitisha majukumu ya mtu kwenye matendo yake; kama ambavyo katika Aya nyingine imethibitisha majukumu katika kauli na nyingine ikathibitisha majukumu katika makusudio na maazimio:

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ {18}

"Hatamki kauli yoyote isipokuwa karibu yake yuko mngojeaji aliye tayari" **(*50:18*).**

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ {19}

***"Anajua hiyana ya macho na yanayoficha vifua"* (*40:19*).**

Kwa hiyo mtu atakapojua kuwa kuna anayemfuatilia, aliye na uwezo na mwadilifu, basi ataogopa na kuwa na takua. Ni vigumu kuweko nidhamu ya kibinadamu bila ya mtu kutambua majukumu na uwajibikaji wake.

Basi yatangaze uliyoamrishwa na achana na washirikina.

Lingania Mola wako kwa hoja na dalili wala usimjali anayekupinga na akakupa mgongo.

Hakika sisi tunakutosha na wafanyao isthizai, wale wanaofanya kuwa pamoja na Mwenyezi Mungu yuko Mungu mwingine, basi watajua.

Wafasiri, akiwemo Tabari, Razi na Tabrasi, wamesema kuwa jamaa wa kiqurayshi waliokuwa na nguvu walikuwa wakimdharau na kumcheza shere Mtume (s.a.w.), Mwenyezi Mungu akawaangamiza kwa sababu ndogo na nyepesi. Miongoni mwao ni Walid bin Al–mughira, Asi bin Wail, Uday bin Qays na As–wad bin Abd yaghuth.

Na kwa hakika sisi tunajua kuwa kifua chako kinadhikika kwa yale wanayoyasema. Basi msabihi Mola wako kwa sifa njema na uwe miongoni mwa wanaosujudi.

Ni kawaida Mtume kuhuzunika na kuona uchungu pale Washirikina wanapomdharau na kumwambia ni mwendawazimu au anamzulia Mungu. Vile vile ni kawaida kifua chake kidhikike na yale wayasemayo makafiri kwa sababu yeye ni binadamu kwa nyama na damu. Anafurahi kwa yale wanayoyafurahia watu na anahuzunika kwa yale wayahuzinikiayo watu.

Lakini kuna uhusiano gani baina ya huzuni na ibada ambayo Mwenyezi Mungu amemwamrisha kuikimbilia anapohuzunika na kudhikika kifua chake?

Jibu. Hakika Mwenyezi Mungu (s.w.t.) hakumwamrisha Mtume wake ibada hapa ili ambainishie kuwa kudhikika kifua ndio sababu ya amri ya ibada, hapana! Hakika amri ya ibada ya Mwenyezi Mungu haifungamani na furaha wala huzuni; isipokuwa amri ya ibada hapa ni fumbo la kumtegemea Mwenyezi Mungu peke yake, pale anapopata machungu na kuhuzunika; sawa na kauli yake Mwenyezi Mungu Mtukufu:

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ {200}

"Na kama uchochezi wa shetani ukikuchochea, basi jikinge kwa Mwenyezi Mungu, Hakika yeye

ndiye asikiaye na ajuaye.“Juz. 9 (***7:200***)***.***

Angalia huko utapata ufafanuzi zaidi.
Na mwabudu Mola wako mpaka ikufkie yakini.

Makusudio ya yakini hapa ni mauti kwa sababu hayana budi kutokea. Kwa maana ya kuwa mtu aendelee na ibada ya Mwenyezi Mungu na kumfanyia ikhlasi maisha yake yote:

وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا {31}

“Na ameniusia Swala na Zaka maadamu ningali hai” (***19:31***)***.***

Source URL: https://www.al-islam.org/node/26966